

PRZEDMOWA

Niniejszy zeszyt naukowy jest drugim z kolei opracowaniem poświęconym zagadnieniu szeroko rozumianych świadczeń społecznych. Jego celem jest przedstawienie omawianych świadczeń w dwóch kontekstach: teoretycznym i praktycznym, którym odpowiadają dwie części opracowania.

W części pierwszej zwraca się uwagę na podstawowe dylematy do tej pory nie rozstrzygnięte. Dotyczy to w pierwszym rzędzie ekonomicznego źródła pochodzenia świadczeń społecznych. Stojąc na gruncie marksistowskiej koncepcji wartości stawia się tezę o charakterze dyskusyjnym, iż świadczenia społeczne pochodzą z produktu niezbędnego. Rozwinięciem tego poglądu są rozważania poświęcone trzem kwestiom problemowym. Pierwsza dotyczy wykorzystania różnych narzędzi podziału usług społecznych. Wychodzi się tu z założenia zgodnego z intencjami zmian wprowadzanych w polskiej gospodarce, a stosowanych w gospodarkach innych krajów, a mianowicie zakresu i możliwości stosowania komercjalizacji w tym obszarze. Myśl ta jest kontynuowana w drugim opracowaniu, ewolucyjnie ujmującym rozwój koncepcji rynkowych w USA w stosunku do sektora użyteczności publicznej. Trzeci z kolei problem dotyczy niewrażliwego z punktu widzenia celów polityki społecznej systemu wynagrodzeń w sferze niematerialnej. Jak wiadomo od lat ta część wynagrodzeń była relatywnie niższa niż w sferze materialnej. Powodowało to liczne skutki dla całej gospodarki narodowej. Jak do tej pory kwestie te nie zostały rozstrzygnięte w praktyce, co m. in. było spowodowane brakiem koncepcji teoretycznych w tym zakresie.

Przejdźcie do drugiej części zeszytu naukowego, poświęconej przedstawieniu konkretnych systemów finansowania stosowanych w praktyce, stanowi artykuł, którego celem jest prezentacja myśli teoretycznej i praktycznych rozwiązań w dziedzinie funduszu spożycia społecznego w

Czechosłowacji. Dalsze opracowania odnoszą się do warunków polskich i prezentują różne aspekty finansowania wybranych dziedzin usług społecznych. Przedstawiono tu problemy dotyczące ochrony zdrowia, kładąc akcent na zagadnienia kosztów i źródeł finansowania podstawowej opieki zdrowotnej oraz inwestycji opartych na Narodowym Funduszu Ochrony Zdrowia.

W następnej kolejności zostały poruszone kwestie dotyczące oświaty ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego oraz kultury i sztuki, gdzie zaakcentowano nowe źródło jej finansowania, a mianowicie fundacje.

Prezentowany zeszyt naukowy zamyka artykuł dotyczący gospodarki komunalnej, czyli tego obszaru usług, który stanowi pomost między sferą materialną i niematerialną.

W ten sposób zbiór artykułów stanowi całość będącą przeglądem wybranych problemów szczególnie aktualnie dyskusyjnych.

Krystyna Piotrowska-Marczak